

Film:

Duitse film na de Tweede Wereldoorlog

'Stunde Null' op het witte doek, 1945-1949

Na de Tweede Wereldoorlog was er van de Duitse filmwereld niks meer over. Het nazi-regime heeft de Duitse filmgeschiedenis enorm beïnvloed. De wederopbouw van het filmbedrijf na de Tweede Wereldoorlog kostte veel tijd en verliep in Oost-Duitsland anders dan in West-Duitsland.

Voor Adolf Hitler en zijn propagandaminister Joseph Goebbels was film het ultieme middel om de nazi-ideologie uit te dragen. Tijdens het Derde Rijk draaide alles in de filmwereld om propaganda.

De perfect georkestreerde documentaires van Leni Riefenstahl, 'Triumph des Willens' (1934) en 'Olympia' (1938), zijn dé schoolvoorbeelden van nazistische propaganda op het witte doek. Maar er waren ook komedies zoals 'Quax, der Bruchpilot' (1941) die het publiek op subtielere wijze in aanraking brachten met het nazi-gedachtegoed. Op alle films die tijdens het Derde Rijk werden uitgebracht, werd strenge controle en censuur uitgeoefend.

De censuur had een grote leegloop van talent tot gevolg. Veel regisseurs en filmsterren vluchtten naar het buitenland. Zo vertrokken de grote Oostenrijkse regisseurs Fritz Lang, Billy Wilder, Josef von Sternberg en de Berlijnse filmster Marlene Dietrich begin jaren dertig naar Hollywood. De Duitse topregisseurs F.W. Murnau en Ernst Lubitsch waren al voor Hitlers machtsovername weggegaan.

Na de Tweede Wereldoorlog had de Duitse filmindustrie tijd nodig voor een wederopbouw, zeker toen Duitsland werd opgedeeld in de DDR en de BRD en er opeens sprake was van een Oost- en een West-Duits filmbedrijf.

Toch verschenen na de oorlog weer relatief snel nieuwe films. Wolfgang Staudte maakte met Hildegard Knef het eerste Duitse naoorlogse drama. 'Die Mörder sind unter uns' (1946) behoort tot het genre van de *Trümmerfilme*: tegen de achtergrond van de stedelijke ruïnes werden de problemen van het naoorlogse, verstoorde Berlijn behandeld.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/514/duitse-film-na-de-tweede-wereldoorlog>